

TÉMA: Strategie hledání životních partnerů v digitálním světě. Výzvy online seznamování mladých členů LGBTQ komunity v Tbilisi

AUTORKA: Natalie HALLEROVÁ

VEDOUČÍ BP: doc. PhDr. Petra Košťálová, Ph.D.

Předložená práce se věnuje zajímavému antropologickému tématu jak metodicky – z pohledu digitální antropologie, tak i tematicky – navazování LGBTQ vztahů v silně homofobním prostředí. Práci proto jak tématem, tak i metodou považuji za velmi přínosnou a podnětnou. Po přečtení práce mám z ní ale velmi ambivalentní pocity. Na straně jedné oceňuji ochotu autorky jít do výzkumu ve velmi náročném terénu, na straně druhé mě ale celkový výsledek nepřesvědčuje.

Práce je standardně členěna na teoretickou a praktickou/empirickou část. Je nutné dodat, že teoretická zabírá více než polovinu práce. I v praktické části ale naprosto drtivou část představuje teoreticko-metodologická část, která se nevěnuje samotné empirii, ale pouze teorii jejího sběru a souvisejícím náležitostem. Samotná analýza získaných dat je prezentována na pouhých 3,5 stranách textu, což nepovažuji za dostatečné. Byť jsou některé výpovědi, a i jejich interpretaci za zajímavé, hloubku ani rozsah za dostačující nepovažuji. Totéž platí i pro shrnutí výsledků či závěr.

Teoretická část vychází z ruského literárního orientalismu, kde se autorka snaží poukázat na historii formování představ o LGBTQ komunitě v Gruzii a obecněji v post-sovětském prostředí. Jakkoliv se autorka opírá o odbornou literaturu, vzhledem k tomu, že mluví o vzniku pojmu Kinto, jeho transformaci a vlivu literatury na tento proces, zcela jednoznačně mi zde chybí úryvky z předmětné literatury jako doklady takového procesu. Další teoretické ukotvení práce vychází z teorie stereotypů. K tomuto tématu bylo napsáno mnoho literatury, ale autorka se diskursu nevěnuje vůbec a napřímo začíná pracovat s jednou variantou. Byť interpretace a práce s touto teorií je sama o sobě v pořádku, chybí mi kritický přístup a diskurs s literaturou, které by použití zvolených zdrojů obhajovalo a argumentačně podpořilo. Třetí část teorie je pak spíše historickým vstupem než teorií.

Jak již bylo řečeno, praktická část je z většiny tvořena metodologickým popisem. Autorka řeší výzkumnou otázku, metody sběru dat, výběr respondentů. Na samotnou analýzu výsledků pak zbývá jen 3,5 stran. To považuji za velmi nedostačující, protože tato část by měla být stěžejní částí práce, přínosem autorky k tématu. Místo toho mě zarazí autorčino „dvojí“ použití výzkumné otázky i hypotézy. Ve sběru dat nepopisuje sběr, ale pouze to, jak se zakládá profil v seznamovacích aplikacích, což rozhodně neodpovídá nadpisu kapitoly. Výběr a charakteristika respondentů je naopak poměrně dobrá. Naopak etické aspekty výzkumu považuji vzhledem k tématu za nedostatečně rozpracované, chybí mi zde zcela pasáže věnované reflexivitě a pozicionalitě autorky, což u takového tématu považuji za zcela nezbytné. Byť na určité prvky obojího okrajově naráží čtenář v průběhu čtení v jiných kapitolách, není to explicitní a deklarované.

Největší slabinou práce je ale samotná analýza, která je nedostatečná jak rozsahem, tak i hloubkou. Diskuse výsledků je pak na jeden odstavec.

Po formální stránce je práce uspokojivá. Na jedné stránce má autorka poměrně pěknou slovní zásobu, kterou ale velmi narušuje syntax – používání čárek v souvětí autorce evidentně dělá problém. Práce byla psána asi ve spěchu, neboť je zde množství překlepů, neshod podmětů s přísudkem a dalších gramatických prohešků. Stylistika je nejsilnější formální stránkou, naopak syntax a gramatika nejslabší. Občas se v textu setkávám s popularizačním či nepřesným formátem vyjadřování – např. „přestože polovina území Ruska leží v Asii...“ (s. 8) – ve skutečnosti to je ale téměř 80 % území.

Otázky k diskusi:

1. Autorka při charakterizaci svých informantů používá rozdílného označení lesba (inf. 1) vs. homosexuální žena (inf. 4). Můžete toto rozlišení vysvětlit? Z práce není patrné, proč dvojí označení používáte.
2. V praktické části si definujete dvě výzkumné otázky, ale následně uvádíte, že pracujete s hypotézou. Můžete vysvětlit rozdíl mezi otázkou a hypotézou a jak to je v případě Vaší práce?
3. V textu cítím autorčin cit pro téma, proto mi ale o to víc chybí vyjádření se k reflexivitě a pozicionalitě. Prosím o doplnění těchto informací u obhajoby.

I přes veškeré výše uvedené nedostatky považuji předložený text na úrovni bakalářské práce za obhajitelný, a proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou DOBŘE.

V Praze dne 28. 8. 2024

PhDr. Adam Horálek, Ph.D.